

Afrikadaki
harbin büyük
ehemmiyeti

Yeni harp hamlesini yalnız bir noktada beklemek doğru değildir. Eğer başlayacak olursa hemen bütün sahalarda birden başlayacak ve belki de yayılacaktır

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Almanya ve İtalya için harbin kat'i neticesini almak mecburiyeti son kertesine varmış addolunmak lazımdır. Kısa kadar bu kat'i neticeyi almak denemesi müsbet veya menfi âkıbetine katlanılarak yapılmadığı takdirde totaliterlerin muharebeyi behemehal kaybedecekleri hakkındaki kanaat umumîleşmektedir.

İngiltere bütün dünya toprakları üzerindeki menfaatlerini müdafaa etmenin tedbirlerini dev adımla almakta bulunduğu gibi, kıştan önce gelecek her türlü umumî taarruz ihtimalini de her sahada karışmanın imkânlarını yaratmaya fevkalâde bir mesai hamlesi ile çalışmaktadır.

İngilterenin gayret hedefini bugün için hiç şüphe yok ki, birinci planda kendini müdafaa tedbirlerini almak ve hasımlarını yor-mak, yıpratmak, tüketmek teşkil ediyor. Bu gayret hamlesi ile sonbahar atlatıldığı takdirde İngilizlere gerek kendi müstemleke ve dominyonlarının, gerek Amerika'nın himmet ve yardımı ile gelecek ilkbaharda mutlaka tecavüzü ve kat'i hareket kudretini de kendisinde bulacaktır.

Bu hakikati hiç şüphe yok ki, hadiselerin seyrine uzaktan bakarlardan daha hassas bir idrak ile totaliterler de biliyorlar. Onların istedikleri bir sulhu yapabilmek hayal olduğuna göre dava mahut "Sırat" köprüsünün başına gelmiştir. Almanya ve İtalya ya şu iki ay içinde bu köprüyü geçeceklerdir, yahut da uçuruma yuvarlanacaklardır.

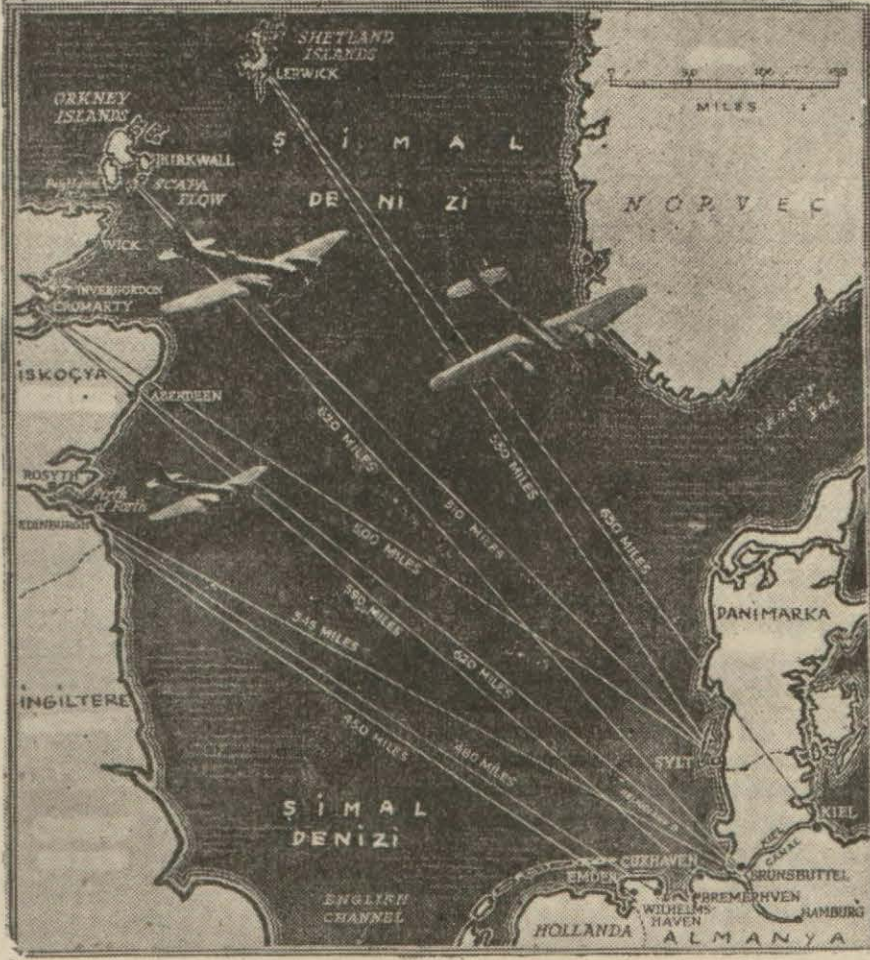
Şimdiki halde köprü'nün baş ayağı Britanya adalarına, orta ayağı Çeçelüttafrika ve son ayağı da Süveyş'e dayanıyor. Harbi topeye değil, fakat, bugüne kadar o muvaffakiyetle kazanabilmek için bir bu ayakların üzerinden geçmek lazımdır.

İşte, bunun içindir ki, umumî Alman ve İtalyan taarruzunu bekleyenler şimdiki halde gözlerini bu üç istikamete çevirmiş bulunmaktadırlar. Yeni harbin yalnız bir cepheye başlayacağını tasavvur etmekte hatırlar. O devre geçmiştir.

Kat'i neticeyi istihsal edebilmek için her üç sahada da taarruza geçmek ve birbirini üstüne en çetin boğuşmayı yapmak gerektir. Totaliterler bunu yapabilecekler mi? Onu ancak harp başladığı vakit göreceğiz.

Fakat, İngilizlerin bu üç noktada da her vakitten daha fazla bir müdafaa mücehhez olarak her türlü müdafaa tedbirlerini almış bulunuyor. İngiliz adaları hava ve deniz taarruzlarına karşı fevkalâde bir şekilde tahkim olunmuştur. Cebeledirlik çelik zırh halindedir. Mıgüne emniyet tedbirleri gündün bahrî hükûmiyeti ise gündün güne takviye olunmaktadır.

İngiliz Somalisinde cereyan eden muharebe büyük bir ehemmiyeti haiz değildir, hattâ İtalyan taarruzu bu noktada durdurulmuş olmaması beraber vevlev fevlik edilememiş bile olsaydı hiçbir netice ifade etmez ve vaziyet üzerinde hiçbir değişiklik yapmazdı. Nihayet Kızıldeniz ve Babül-mendebe (Devamı 3 üncü sahifede)

MİLLÎ ŞEFİMİZ İSMET İNÖNÜ BUGÜN
TETKİK SEYAHATLERİNE ÇIKTILARYazısı
3 cü de

Manş denizinde hava akınlarını bazı Alman ve İngiliz hava üsleri arasındaki mesafeleri gösterir temsili harita

AMERİKADA
ASKERLİK
MESELESİRuzvelt 400,000
kişiyi silâh altına
alabilecek

Londra 9 (A.A.) — Amerika âyan meclisi, Ruzvelt, millî muhafızlarla ordu ihtiyatlarını bir sene için silâh altına davet etmeye silâhiyet veren kanun lâyihasını kabul etmiştir.

Bu kanun, 400,000 kişiyi istih-daf etmektedir.

Kanun meri'et mevkiline "irer-çirmez, millî muhafızlar, Amerika'da beşinci kolla mücadele faaliyetine memur bir kuvvet teşkil edecektir ve bir istilâ tehli-kesine karşı garp yarım küresindeki müdafaaaya istihak edecektir.

Demokrat âvandan Barkley bu hususta beyanatta bulunarak, Amerikanın yalnız bir istilâ tehlikesine karşı değil, demokrat hü-kümet şeklini tehdit edecek her hangi tehlikeye karşı da bütün kuvvetlerini seferber etmesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Macaristanla
Romanyanın
anlaşması zorAlman gazeteleri
Romanyaya karşı
hücumu başladılar

Londra 9 (A.A.) — Bükreşten bildirildiğine göre, Macaristanla Romanya arasında arazi ihtilâfının halli için müzakerelere girişilmesi esas şartları elde edilememiştir.

Romanya halkı, Transilvanyanın bir kısmının terkine muhalefet etmektedir. Alman matbu-atındaki siddetli nesriyat, Alman-yarın Romanyalılara karşı gay-zını göstermektedir.

"Taymis" in Bükres muhabiri, bugünkü hükûmetin otoritesini kaybetmek üzere olduğunu bildirmektedir. Halk, mihrer devletlerle dava birliği yapmak suretile takip edilecek politikasının, Romanyanın parçalanması demek olacağını anlamıştır.

Bununla beraber Başvekil Gigur-(Devamı 3 üncü sahifede)

BİR SENEDE
18.000
TAYYAREAmerikada yeni fabri-
kalar inşasına 200 mil-
yon tahsisat ayrıldı

Londra 9 (A.A.) — Vashingtondan bildiriliyor:

Amerika hükûmeti yeni silâh fabrikaları ve bu mevanda 6 yeni tayyare fabrikası inşası için 150 - 200 milyon dolar tahsis etmeye karar vermiştir.

Amerikada tayyare imalatı şimdiki sene 10,800 e baliğ olacak derecede artmıştır. Önümüzdeki kânunusani ayına kadar bu rakam sene 18,000 tayyareye baliğ olacak ve bu miktar artmak suretile devam edecektir.

Belçika frangı

Brükel 9 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Belçika millî bankası nezdindeki Alman komiseri, Belçika frankı kıymetini düşürüleceği hakkındaki sayıları yalanlamıştır.

Dolunenekkeyi ka
fasına indirdiNecmiyeye laf atan
Zekinin başına gelenler

Sarıverde Kirecurnunda oturan Ahmedin kızı Necmiye, cesmeden su doldururken, oradan gemekte olan Saki oğlu Zeki, Necmiyeye laf atmıştır. Bu uygunsuz sözlerden müteessir olan genç kız, elindeki dolu su tene-kisini kaldırdığı gibi Zekinin kafasına indirmiştir.

Zeki başından müteaddit yaralar almıştır.

Hâdises hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Bir kazan
infilak etti

alatâda Necatibey caddesinde 224 numaralı rakı fabrikasının kazanı bu sabah âni olarak ve siddetli ürültülerle patlamıştır. Kazanın içinde bulunan 316 kilo somaya su karıştırılırken, işçilerden Yavan, sigarasını yakmak üzere kibriti caktırmış, soma birden ateş alarak, kazan patlamıştır.

Valinin izahatı

Belediy İstanbulda
ne işler yabtı?

Yeni bir çalışma sistemi başladı

İstanbul belediyesi, şehrin imarı, tanzimi ve temizliği için güzel bir program yapmıştır. Yeni kararlaştırılan esaslara göre, belediyenin bütün subeleri, bir yıl içinde yaptıkları müsbet işleri, izahlı, rakamlı ve grafikli raporlar halinde makama vereceklerdir.

Her şube, mutlaka, bir yıl evvelki grafiklin üstüne çıkan bir (Devamı 3 üncü sahifede)

Ordu
terfi
listesi

Ankara 9 (Hususi) — Her yıl olduğu gibi, bu sene de, ordu mensuplarına dair terfi listesi, 30 Ağustos'ta alâkadarlara tebliğ ve ilân edilecektir. Milli Müdafaa Vekâleti, bu sene terfi edecek subay ve askerî memurlara ait listenin tanzimi işi ile meşgul olmaktadır.

EĞLENCELİ GEÇEN KONSERİN HİKÂYESİ

Suadiye gazinosu
mahkemeye verildi

Halk, sahneye çıkan Belediye müfettişini, Maliye memurunu ve müessese sahibini alkışladı

Evvelki gece, Suadiye plâj gazinosunda, sanatkar Münir Nureddinin konseri münasebetile, müessese tarafından konsomasyon bedelinden ayrı, 50 kuruş duhuliyet alınması hâdisesi, dal budak salan muhim bir mesele halini almıştır.

Belediye İktisat müdürlüğü tarafından, gazinolara ait yeni fiyat tefesi tatbik edildiğindenberi, her gün yeni bir hâdises çıkarmaktadır. Anlaşıyor ki, bu tarifenin ya tatbikatında, yahut ruhunda bazı aksaklıklar vardır.

Suadiye gazinosunda o gece,

Doktor acaba
neden hastaya
gitmemiş?Yavrunun soğuktan taş-
lar üzerinde ölümüne
sebebi kim?

(Devamı 3 üncü sahifede)

ÇERÇEVE

İdareciden beklenen
san'atkar mizacı

Evvelki gece, İstanbul Valisi ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın, Taksim belediye gazinosunda İstanbul gazeteleri erkânına verdiği ziyafette bulun-

um.

İstanbul; Adalardan, Çam-lica sırtlarından, Boğaz koylarından akadarak tabak gibi gören fevkalâde bir yer, çok güzel bir inşaa, mükemmel bir yemek ve meslekdaşlar arasında pek samimi bir sohbet vesilesi...

Belediye gazinosuna girdiği vakit, üstünde ziyafet masasının kurulu olduğu büyük sette, Lütfi Kırdar, tek başına bir kenara çekilmiş, dalgın dalgın İstanbul güzelliklerini seyrederek buldu. Canlı eserleri ve eserlerine hâkim ifadesile, Manisa valiliğinden tanıdığım Dr. Lütfi Kırdar, sözü şöyle açtı:

— Demindenberi İstanbul güzelliklerini seyrediyordum. Herkes için olduğu kadar benim için de son derece eski olan bu güzellikler bir bakımdan o kadar yeni ki, her defasında onlarda tadılmamış bir çeşni, ele geçmemiş bir çizgi buluyorum. Bilmem ki bütün dünyada, koca bir tabiat bahşışı halinde, İstanbul'dan daha güzel bir yer var mı? Doğrusu ben İstanbul'a hayranım!

Ve İstanbul Valisi ve Belediye Reisi, bu basit sözlerin beninde uyandırdığı derin takdir hissinde dikkat etmeden, bir akşam otomobilinden inip köprüden Halici nasıl hayran hayran seyre daldığını anlattı.

Bu sözlerin basitliğini kaydettim, değil mi? Evet, çok ba-

sit, uluorta konuşma çerçevesinden ve herkesin söyleyebileceği cinsten sözler...

Fakat bu basit ve samimi iç döküşü, bana bütün bir hüviyet ifşası gibi geldi ve bir şehir idarecisinden, hattâ her idareciden beklediğim en ehemmiyetli vasıf olan san'atkâra idrak bakımından beni sevindirdi.

Bilseniz, insanın içinde yaşadığı, me's'ulü olduğu, idaresine memur bulunduğu şey, her ân bir kat daha taze bir duyguyla sevebilmesi ne zor, ne zordur. Basit gibi görünen bu şey, bençe en muğlak ruh düğümü!

Zeve mevkîinde, karısına, orkestra şefi makamında, çaldırıldığı parçaya; aktör hüviyetinde, oynadığı esere; muallim kürsüsünde, okuttuğu sınıfa hayran kalabilenler, hence bu ve bütün kadroların en büyük güzellikleridir. İnsan psikoloc-yasile derinden uğraşanlar pekâlâ takdir eder ki, ekseriyetle mesleklerin husunetli ameliyetleri, işin aşk ve sıfat cephesini düdürür ve insanı dolap beygiri gibi sonsuz ve hâzin bir "gıt gel" e mahkûm eder. Bu mahkûmluğa düşen aşksız ve saf, fetsiz insanlardan da hiçbir sahada ve hiçbir zaman ibda ve eser hamlesi beklememek lâzımdır. İşte ben bu incelliği, idareciden beklenen san'atkar mizacı diye ifadelendirmek istedim.

İstanbul'u en verimsiz bir harp ve rahatsızlık devrinde tesellim etmesine rağmen ibda cehdini üstüste gösteren Dr. Lütfi Kırdardan çok şey umuyorum. NECİP FAZIL KISAKÜRER

Genç işçi kadını şaka
niyetine denize attı

Etraftan yetişenler Hediye'yi güç kurtardı

Beşiktaşta Tütün Limited Şirketi işçilerinden Hediye Neyir dün yemek tatilinde deniz kenarında arkadaşları ile ekme yerken yanına aynı yer işçilerinden İhsan ile arkadaşları gelmiştir.

İki taraf bir müddet havaıyat-tan konuşmuşlar ve bir aralık He-

diye ile İhsan arasında hafif bir münakaşa olmuştur. Bu esnada İhsan Hediye'yi sakadan (!) denize atmış ve kadınaçazır ne oldu-gunu anlamıya vakit bulmadan su-ların içine yuvarlanmışlardır.

Etraftan yetişenler kendisini güç kurtarmışlardır.

İnsaf be yahu, bu
kadar da atılır mı?Madem öyle yapacaktınız, gazeteye bir başka
isim bulsaydınız, daha iyi olmaz mıydı?

Okuduğunu anlayamamak veya anlamak istememek ne hâzini! Hakikat ismile intişare başlıyan bir refikimiz, hiç de hakikate uygun olmıyan bir neşir vadisine

sapmış bulunuyor! Dün sabahki ikdam refikimiz, bizim, çok daha evvel müteaddit defalar bahsettiğimiz yeni tip halk ekmeğine dair bir havadis nesrediyordu. Hâdisenin aşını okuyucularımız da hatırlarlar. Dev-

(Devamı 3 üncü sahifede)

Bir adam
karısını
vurduKoca kanlı bıçağı
ile yakalandı

(Yazısı 3 üncü sahifede)

KISACA

Lâübali ve bayağı
haller

Gazeteciliğin en ziyade dikkat ve itinauya muhtaç olduğu bir sırada meslek bakımından su ve bu gazetedeki görmeyle başladığımız "Lâübali ve bayağı" haller hakikaten göze çarpmıya başladı.

Fiat istikrarı, intişar saati, okuyucuya hizmet gibi temüller dışında ve cırtlak bir eda içinde iki gün evvelki havadisleri, makaleleri tekrar tekrar geçeden basıp ertesi günün akşamında ayırtı ve temiz kabiliyetinden mahrum bulunanlara sunan hafifliklerin gazeteciliğin vakarına, mesleğin ciddiyetine getirdiği sarsıntı yetimvormuş gibi bir de beyhude ve sebezis pusular kurarak yekdi-geri tehlike savaşmak hakikaten dışarıdan bize bakan gözlerle batan çirkinlikler oluyor. Bu halin ifadelendirilmiş tek bir tebliğ şekli vardır: Ayıp!

Yarın Akşam

BÜYÜKDERE

BEYAZ PARK'ta
MÜNİR NUREDDİN

ve arkadaşları

Varyete programı, Eğlenceler

ASKER GÖZİLE CEPHELER

Büyük çarpışmanın bilançosu

Havalarla devam eden İngiliz-Alman boğuşmasının ilk mühim Almanlardan 53, İngilizlerden 16 tayyarenin düşmesiyle neti-ni işaretler verdi. Vâkıa İngiliz adaları üstünde dünkü hava harbi

kadar geniş harpler oldu. Fakat hücumların sevk tarzı itibarile düküne benziyenini bugüne kadar görmedik.

Alman hava kuvvetleri hücum botlarıyla müştereken Manş sahillerine doğru seyreden uzun bir ge-

(Devamı 3 üncü sahifede)

HÂDİSELER KARŞISINDA

Son Telgraf

DENİZLER

VE HAVALAR

Avrupa harbi dolayısıyla, denizler de tenhalaştı. Ajansların verdiği bir habere göre, 30 seneden beri, Akdeniz, hiç bu kadar boş ve tenha kalmamış! Koskoca Akdenizde dolaşan gemilerin adedi pek mahdud imiş!

Denizlerin tenhalaşmasına mukabil, havalar kalabalıklaştı. 30 yıldanberi de, gökyüzünün bu kadar kalabalık olduğu görülmemiştir. Belki, serçe kuşları kadar fazla tayyare, öbek öbek havalarda uçuşuyor.

Denizlerde balıkların rahatlaşmasına mukabil, havalarda zavalı kuşlar kimbilir, ne kadar tu-zursuz!

PROFESÖRLER,

GARSONLAR

Türkçe bilmiyen Romanyalı garsonların dedikodusundan, Üniversitedeki bazı cenebi hocaların senelerdir, hâlâ türkçe öğrenemedikleri meselesine atıldılar. İnsanlar ne gariptir. Ayol, garsonla Üniversite hocası mukayese edilir mi? Profesörler hoca olmuş insanlardır. Dilediğini, dilediği zaman, cabucak öğrenebilir. Sonra, hoca olmak adam öğretene adam demek değil midir? Öğrenen adam değildir ki...

Hulâsa, garsonlar ayrı, profesörler ayrı...

RAHAT BİR

HAYAT!

Adanada, bir kadın, gozsuz, ağzızsız ikiz çocuk doğurmuş! Bu hilkat garibesi karşısında insan şefkat duyuyor. Bu çocuklara za-

valırlı talihisizler, deyip, geçmiyelim. Belki de, talihisiz değil, talihli yavrucaklardır. Gözleri yok, dünyayı görmeyecekler, alacakları görmeyecekler, tenkit ve hücumları görmeyecekler... Ağzıları yok, bir şey söylemeyecekler, asabiye kapılıp kimsenin kalbini kırmıya -caklar...

Bundan rahat hayat mı olur?

MANTARLI

PAPUÇ

Bir gazetede uzudum: Kadınlar mantara basıyormuş! Onların ya tahtaya basmadıkları malum... Fakat nasıl olur da mantara basarlar? Biraz düşününce bulunuyor: Efendim, bazı bayanların yeni moda yazlık papuçları var. Bu papuçların altları mantardır. Mantar papuğun altında olunca, bittabi, mantara, basıyorlar, demektir.

Fakat, hakikatte, yine mantara basan bayanlar değil, baylar. Çünkü, bu mantarlı papuçlar 15, 20, 25 liraya kadar...

KORKU VE

EHEMMİYET

Bir okuyucudan, garip bir mektup aldım; bana şunu soruyor: Siz, diyor, birçokları ile lâtife ediyorsunuz, fakat, onlar cevap vermiyorlar. Bu, acaba, sizden korktukları için mi, yoksa, size ehemmiyet vermedikleri için mi?

Lâtife ettiğim zevatın benden korktuklarını hatırlama getirmek, benim hesabıma budağalok olur.

Ehemmiyet verip vermedikleri noktasına gelince: Bazı insanlar, alâkadar olarak ehemmiyet veriler, bazıları da alâkadar olmuyor, görürcek daha fazla ehemmiyet verdiklerini isbat ederler.

AHMET RAUF

Asırlık Kuş pazarı

Belediyenin burasını kaldırması üzerine kuşçular Ziraat Odasına müracaat ettiler!

Şehrimizde kuşçuluğa karşı gösterilen alâka ve kuş besleme sevgisinin gündengüne azaldığı görülmektedir.

Diğer taraftan Mısır çarşısı civarındaki dükkanların kaldırılması münasebetiyle buradaki eski ve maruf kuşçu dükkanları da son günlerde birer birer kapanmaktadır.

Halbuki 70 - 80 yıldanberi Yeniceamin bu civarındaki dükkan ve kahveler şehrimizin, biricik «kuş pazarı» nı teşkil ettiğinden şimdi İstanbulda tek bir «kuş pazarı» da kalmamıştır.

Gerci Yeniceamdeki bir iki kuşcu Sirketi iskelesi civarına taşınmışlar da eski dükkan topluluğu olmadıktan artık kuş meraklıları bir araya gelemekte ve uzun yıllardanberi bilhassa pazaritesi günleri pek harareti olan kuş satışı ve maruf kuşcuların meşhur toplantıları da yapılamamaktadır.

Bu vaziyeti ziraat odasına bildiren bazı kucular kuşçuluğun bütünü öldürülmemesi için tedbir alınmasını ve bir kuş pazarı açılmasını istemişlerdir. Keyfiyet tekkik olunmaktadır.

KUÇUK HABERLER

★ Şehrimizde kok kömürü tevziatı için yeni depolar açılması Belediyeye kararlaştırılmıştır. Diğer taraftan civar vilayetlerden mühim miktarda odun ve kömür getirilecektir.

★ Denizyolları idaresinin Halep ve Nevers vapurları araba vapuru haline konulacaktır.

★ Münakale Vekilinin pazar -tesi günü şehrimize geleceği anlaşılmaktadır.

★ İthalat ve ihracat birlikte rinde yapılan veni teşkilatın tabikine dünden itibaren başlanılmıştır.

★ Maliye Vekâleti nakit işleri müdürü Celâl dün şehrimize gelmiştir.

★ Üniversite kampına iştirak edecek talebelerin sacları kesi -lecektir.

★ Kantarcılarda Çapa marka fabrikasında çalışan Koço makineyi idare eden elini makineye kapattı.

★ Dün şehrimizden 75 bin liralı khracat yapılmıştır.

★ Memurlar kanunu tadil edilerek memur olma, namzetlik, terfi ve tecziye maddeleri değiştirilecektir. 20 yasını, tamamıyama -yanlar memur olamayacaklardır.

★ Babaeski, Vize, Lapseki'de çardak panayırıları önümüzdeki haftadan itibaren açılacaklardır.

★ Şehrimizdeki muallimlerden 300 ü nakillerini istemişlerdir. Orta tedrisat muallimlerinden 280 kişi de zam görmüştür.

★ İhracat tacirleri bugün Ticaret Vekâleti dış ticaret reisi B. Servetin reisliğinde toplam tiftik ihracatındaki volsuzluk iddiasını görüceklerdir.

Odama.
Onun ve benim odamız.
Öyle neşçeliyiz. Öyle mes'uduz ki.

Civil civil ötiyor.
— Ruhil.
Dedigi zaman bütün canını alacak gibi oluyorum!
Saadet.

— İşte bu benim.
Der gibi kulaklarımda saniye -lerce çunıyor.

Gündüzleri ben daireye gidiyorum. O işlerini bitiriyor, annesine, ahbablarına gidiyor. Bazan geliyor, çıkış saatinde beni de alıyor. Güle, güle, geze geze beraber yuvamıza dönüyoruz.

On hocanın sonra...

Anlamıyorum.
— Ne var?
Ne oluyor?

Dün gece ilk defa odama yapayalnız yattım. Fakat, uyumak ne mümkün? Sabahı zor ettim. Bütün bunlar, o kocakarının başı altından çıkıyor.

Eve döndüğüm zaman Naran yoktu. Onu göremek, onun sibirli, büyüklü gözlerine daha kapıdan girerken gönlümü ve gözlerimi kapı -tutamamak öyle fenama gitti ki, yıldırımla vurulmuşa döndüm.

— Belki sinemadadır.
Bir arkadaşına gitmişti.
Simdi gelir!

Diye düşündüm ve... bekledim. Fakat, saniyeler geçtikçe içim içime sığıyor, bunahıyordum. Hayatında bu kadar sıklığına, kalbinin daralıp kıskaç içinde sıkıldığını, hissetmemiştim. Aklımdan neler geçti, neler? Sanki o yeni-

HALK FİLOZOFU

Millî terbiye

Falih Rifki Atay, «Ülüs» da yazdığı fevkalade mühim bir makalede, benim, kaç defa temas ettiğim bir milli davayı teşhir ediyor ve kat'i hükümlere bağlıyor.

Edebîyatsız ve tefsîratsız ifade etmek istedim bu mühim memleket davasını söyle, apaçık ya -ziyorum:

Henüz küçük yaşta, toy, tecrübesiz ve terbiye edilmeğe muhtaç çağda olan çocuklarımızı ne şu, ne bu yabancı diyara tahsisle göndermek hatadır. Disiplinli, tamamen milli, tamamen yerli ve halis Türk havasını iyice olgunlaştırdığı ve terbiye ettiği gençleri, tahsilini ikmal etmek, tettebu ve tetkika yapmak üzere cebeci mekteplere göndereliriz.

18 yaşında bir çocuk el eline emanet edilemez. Bu yaşta, hattâ birkaç yaş daha büyük bir delikanlı, sureta cazip, fakat, hakikatte tehlikeli dekorlarla örtülü, ruhumuza yabancı, benliğimize yabancı hava ile dolu uzak diyarlara okumağa gönderilemez.

Terbiye, milli terbiye, Türk terbiyesi tahsilinden de, ilimden de, ır -fandan da üstündür.

Eksiriyette Almanya'ya gitmiş çocuklar Alman hayranı, Fransada okuyanlar Fransız prestijli, Amerika'da okuyanlar Amerikan delisi olur geliyorlar.

Bu, neden böyle oluyor?

Sebebi basit: Delikanlı, henüz anavatanından ayrılrken, kendi öz memleketinin milli ve sıcak havası ile, iyice yugurulmuş, Türk mukaddesatını, bu mukaddesatın emsalisiz şerefini henüz tamamen idrak edememiştir.

Bir kelime ile, henüz milli terbiyesi bir garinî halinde ruhunda taazzuv etmemiştir.

Halbuki, bizim, Amerikan delisi mütehassusa değil, milli terbiyesi sağlam delikanlılara ihtiyacımız var.

REŞAT FEYZİ

Mekteplerin kayıt ve kabul şartları

Kız san'at okulları

Genç kızlarımızın sapkacılık, terzilik, tezyinî çiçekçilik, ütü -cülük, kolacılık, modelcilik, nakışçılık, ahçılık, pastacılık, makastarlık ve emsalî faydalı işler öğrenip onları tam bir aile kadını olarak hazırlayan kız sanat okullarına yeni talebe kayıt ve kabulüne bu ay içinde başlanılacaktır. Orta mektep mezunlarının kabul olundugu bu mekteplerden mezun olanları atelye açıp çalışabilecekleri gibi mekteplerimizde mual -limlik de edebilirler.

Derhal yapılacak yollar

Rami - Topkapı - Gümüssuyu yolunun insaatı dün belediye encümeni tarafından 15 bin 113 lı -raya bir müteahhide ihale olun -mudur.

Ayrıca Acıbadem - Camlica yolu da 23 bin liraya, Taksim - Mete -caddesi insaatı da 16 bin 222 lı -raya ihale olunmudur.

Bu yolların insaatına derhal başlanılacaktır.

Yenişehir işleri

Belediye Reisliği şehrimizde acilen yapılacak işleri birer birer tesbit edip paralarını ayırdı

Belediye reisliği şehrimizde yapılacak yeni açıl bazı işler için muhtelif fasıllardan 2 milyon liralık bir ilâve tahsisat ayırmıştır. Bu para ile bu yıl şehrimizde yapılacak olan şehir işleri sun -lardır:

60 bin liralık kanalizasyon, 145 bin liralık et nakliye levazimatı satın almak, 16 bin liralık çocuk bahçesi inşa etmek, 760 lira ile yeni köy odaları ve 1200 lira ile köy mektepleri yapmak.

Ayrıca bu paranın 1000 lirası Yakacığın ihtiyacına, üç yüz on üç bin lirası Bebek - İstinye yolu inşaatına ve istiklaline, 10 bin lirası Halic vapurlarına sarf olu -nacaktır.

İmamlık imtihanına 29 kişi girdi

Şehrimizdeki bazı camilerde münhal bulunan imamlıklar için evkaf müdürlüğü tarafından acılan imtihana 29 kişi girmiştir. Mu -vaffak olanların tayinleri bugün -lerde evkaf umum müdürlüğü tara -fından yapılacaktır.

Kümes hayvanları sergisi açılacak

Halkımızı tavukçuluğa ve kü -mes hayvanları beslemeye teşvik etmek üzere şehrimizde bir kü -mes hayvanları sergisi açılması kar -arlaştırılmıştır.

Bu sergide ev ve çiftliklerde yetiştirilen cins tavuk, horoz, ör -dek, kaz, hindi gibi hayvanlar teşhir olunacaktır.

En iyi yetiştirilmiş hayvanla -rın sahiplerine nadir cinsleri ta -ammüm ettirenlere 200 liraya ka -dar para mükâfatı verilecektir.

Garson bahsi..

Yeni açılan Taksim gazinosu şehre medenî bir müessesese kazan -dı. Burada servis mükemmel. Mâlmûdur ki, bu gazinoyu bir Rumani işletiyor, garsonlar ve sa -ire de Rumendir.

Duyuyoruz ki, bu gazino, aynı zamanda pratik bir garson mekte -bi olacaktır. Bu meslek, itiraf edile -lim ki, bizde henüz yoktur. Bu muhakkak ki, ayrı bir ihtisas işi -dir. Eger, Taksim gazinosu, şehre birçok da işinin ehli garson yetiştir -meye muvaffak olursa, müesse -senin hizmeti hakikaten takdirle yad edilmelidir.

BÜRHAN CEVAT

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Harbin meçhul kahramanları

Yazan: ALİ KEMAL SUNMAN

Harp çıktı cıkalı cephelelerde, cephe gerilerinde kahramanlığın her türlüünü gösteren sayısızdır. Bu kahramanlık vak'alarının ancak pek azı herkeşce malûm ol -ur. Çoğu meçhul kalır. Her harp -te adı, şanı işitilmemiş kahraman -lar isimleri, resimleri gazetelerde gecenlerden kimbilir kaç bin kere fazladır.

Avrupada harp başladıberi istila -ya uğrayan memleketlerin, kendilerini müdafaa mecburiyetinde kalan yerlerde gösterilen kahra -manlıkların haddi hesabı yoktur. Garp cephesinde de aylarca sü -kün ile geçirilen zaman zarfında tekerkür eden müsademelerde cesaret, fedakârlık, uyankıllık itiba -rile sayılı vak'alar demektir.

Norveçteki deniz harekâtı da güle, kara muharebeleri de. Sonra garp cephesinde muharebe başlayınca birbirini takip eden her günkü harekâtta kahramanlık gösteren -lerin sayısı meçhul kalacaktır. Harp nice zekâ ve kabiliyetleri son derece işleterek nice kimselere hatır ve hayallerinden geçmiyen fevkalâdelikler yaptırır. Eski za -manlardanberi bu böyledir. Şim -diye kadarki harplerde büyük ya -rarlık göstermiş olanlardan tarih ancak pek az bir kısmını tanıt -mıştır.

Her harbin kendine mahsus kahramanları vardır. Yeni müteb -lî harbin de kahramanları olacaktır. Çünkü motor yalnız başına her -şey halletmiş olmuştur. Harp yine insanların işidir. İnsan cesaret ve zekâsının işi. Bir harbin pek çok kahramanları meçhul kaldığı gibi mühim bir çok vekayide belli ol -

POLİS VE MAHKEMELER

Ölüm getiren tığ!

Eyüpte oturan bir kızla bir er -kek arasındaki masum bir saka bir facia ile neticelenmiştir.

Recep ölü Hürsî isimli bir deli -kanlı tanıdığın bir kızla bir gün şakalaşırken, kızın elindeki tığ -zel bir çiçeği almak istemiştir. Fakat kız vermemiş, erkek gülpü -rsar edince de elindeki tığ ha -fiften delikanlının sağ bacağına batırmıştır.

Hürsî evvelâ buna aldırmamış -sa da aradan kısa bir zaman ge -ctikten sonra tığın hafifce battığı yer kızarp şişmeğe başlamıştır. Biraz sonra da vara iltilaplan -mıştır.

Bunun üzerine Hürsî Bevoğlu hastanesine müracaat etmiştir.

Bevoğlu hastanesinde ilk tedi -vîsi yapılan Hürsî müteakiben evine götürülmüştür. Fakat Be -voğlu hastanesindeki tedaviden sonra vara bûşbütün iltihaplan -dığından hastanın Gureba hasta -nesine kaldırılması mecburiyeti ha -sil olmuştur.

Zavallı genc burada hemen tedi -vî altına alınmışsa da artık ya -ra çok azap kağırene çevirmiş bu -lunduğundan kurtarılamamış, bir -az sonra ölmüştür.

Hürsînin ailesi keyfiyeti beledi -ye hekimine bildirmişler, tabibi adlı B. Salih Hasim Sönmez tara -fından yapılan muayenesinde de cesedin Morga kaldırılmasına lü -zum gösterilmiştir.

Eyüp müddeiumumiliği hâdis e hakkında tahkikata geçmiştir. Sa -kadan tığ batıran kızın müddeiu -mumilikle ifadesi alınmıştır. Kız -cağız Hürsînin ölüm haberini al -ınca teessüründen baygınlıklar geçirmiş ve:

«— Keşke ellerim kırılseydi da, bu sakayı yamasaydım!..» diye ağlamıştır.

Açık iş ve memuriyetler

Edirne'te belediye hastanesine 35 lira aylık ücretle bir hasta ba -kıcı aranmaktadır. Mezkûr beledi -ye reisliğine müracaat olunma -lıdır.

Bevoğlunda Pannakkapıda tel -graf sokagındaki havlu fabri -kast için işçiler aranmaktadır.

Muhtelif vilâyet merkezlerin -deki bir şirket şubelerinde istih -dam olunmak üzere 40 yasını te -cavüz etmemiş lise mezunlarından birkaç muhasip alınacaktır. İki yıl muhasebe işlerinde çalışmış olmak şarttır. Baheçkapıda 4 üncü vakıf hanında 1 inci kat 18 num -raya müracaat olunmalıdır.

Ordu vilâyeti memleket hasta -nesine lââkal 2-11 hastanelerde çalışmış bersovrisli bir kadın ve bir de erkek hasta bakıcı aran -maktadır. Aylık ücretleri 35 ser -liradır. Mezkûr hastane sertabip -liğine müracaat olunması icabet -mektedir.

Yanlış bir tapu işi

Okuyucularımızdan B. Ze -kiden aldığımız bir mektupta: «Edirne Eskiialıpaşa çar -şısında 1 numaralı dükkanın sahibiyim. Dükkanım bilâ se -bebe Edirne kadastro müdür -lüğü tarafından milli emlak e -ntikal ettirildi. Halbuki ha -len bu dükkanın vergilerini bir yandan maliye maasın -dan haczen almaktadır ve ta -pusu da üzerindedir. Bu hu -susta sükâyette bulunmak ü -zere Edirneye kadar yaptırım -lı bir seyahatte başmısvirli -ğe derdimi bildirdim. Fakat hiç bir netice çıkmadı.» de -nilmektedir. Alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

DIŞ POLİTİKA

Karşılıklı abluka

Yazan: AHMET ŞÜKRÜ ESMER

Almanya İngiltereye ne zaman ve nereden hücum edecektir? Bu sual günün en ehemmiyetli mev -zuunu teşkil etmektedir. Üç ih -timalden bahsediliyor:

1— İngiltereye karşı doğrudan doğruya hücum etmek.

2— Cebelüttrarkla İspanyol Fası ve Fransız müstemlekelerinden geçerek şimali Afrikada İngiliz -leri muharebeye icbar etmek ve İngilterenin imparatorluğu ile mu -vasalasını kesmek.

3— Ve nihayet şarkı Avrupa yol -unu takip ederek Irak üzerinden Hindistanı vurmak.

Bunlardan her birinin kendine mahsus zorlukları vardır ve anla -şılıyor ki Almanya, karşısındaki düşmanını, takip edeceği askerî harekâtın stratejisi üzerinde tah -minlerle meşgul ederken, İngil -tereye karşı Napolyonun ve İkinci Vilhelmin tatbik ettiği an'ane -vî mücadele usulünü tatbik etmekte -dir: Bu da ablukadır. İngilterenin Almanya'yı ve Avrupa kıtasını abluka ettiğinden bahsediliyor.

Bu, doğrudur. Fakat hakikatin tam olarak ifadesi değildir. Hakikatte İngiltere Almanya'yı abluka ettiği gibi, Almanya da İngiltere hak -kında şiddetli bir abluka tatbik etmektedir. Ve şuradan buradan hücumlar yapacağımı bildirmek -te olmasına rağmen Almanyanın hâ -lâ en büyük ümidi bu ablukada -dır.

Fakat bilhassa Fransız sahille -rinin işgalinden sonra Hitler Al -manyasının İngiltere hakkında tatbik ettiği ablukanın, bundan ev -velki ablukalarla mukayese kaldı -rmaı hususiyetleri vardır:

1— Bir defa şimdiye kadar İn -gilterenin hiçbir düşmanı şimalde Narvikten İspanya sahillerine ka -dar bütün Avrupa sahillerini el -lerine geçirmiş değildir.

2— İkinci ve daha ehemmiyetli bir vaziyet hava kuvvetinin bu -günkü ablukada müessir bir rol oynamasıdır. Hitler Almanyanın elinde denizaltı gemileri de va -dır. Fakat daha çok güvendiği sa -lah tayyaredir.

Filhakika coğrafya ve elindeki vasıtalar bakımından çok müsait bir vaziyette bulunan Almanya, Fransanın işgalindenberi, İngilte -renin ablukasile meşguldür. Bina -enaleyh bugün İngilterenin karşı -laştığı en ehemmiyetli mesele, doğ -rudan doğruya veya müstemle -keleri üzerinden taarruz değil, ablu -kadır. Alman resmi tebliğleri her gün hava bombardımanları ile ba -tırılan ticaret gemilerinin tonajı hakkında rakamlar vermektedir. Ancak bunlar, azımsanmayacak miktarda olmakla beraber, İngilte -reyi aklıktan teslim olmaıya icbar edecek bir hadde balığ olmadığı da meydandadır.

İngilterenin, şark ve cenup yol -ları üzerindeki sahilleri ellerine geçiren Almanlar, havalardaki hâ -kim vaziyetlerine ve mevsimin elverişli olmasına rağmen İngil -tereyi 1914 harbi içinde denizaltı harbinin başladığı şubat 1917 ta -rihini takip eden günlerdeki ka -dar müşkül bir vaziyete düşür -müş değillerdir. Halbuki günler gittikçe kısılmaktadır. Sonbahar ve kış mevsimlerinde hava açık ol -madığından gemiler iyi görünmez ve bu mevsimde uçus da o derece kolay değildir. İngiltere bu ayları geçirecek olursa -ki geçireceği art -ık muhakkak olarak söylenebilir -Alman ablukasının tehlikesini de atlatmış olacaktır. Çünkü İngilte -renin bu kış zarfında ve herhalde 1941 senesi içinde havalarda Al -manyaya tefevvük temin edeceği şüphesizdir. Demek ki İngiltere, bugün, Almanya ile giriştiği mü -cadelenin en nazik ve en tehlikeli günlerini yaşamaktadır.

Birimizin Dardi Hepimizin Dardi

Yanlış bir tapu işi

Okuyucularımızdan B. Ze -kiden aldığımız bir mektupta: «Edirne Eskiialıpaşa çar -şısında 1 numaralı dükkanın sahibiyim. Dükkanım bilâ se -bebe Edirne kadastro müdür -lüğü tarafından milli emlak e -ntikal ettirildi. Halbuki ha -len bu dükkanın vergilerini bir yandan maliye maasın -dan haczen almaktadır ve ta -pusu da üzerindedir. Bu hu -susta sükâyette bulunmak ü -zere Edirneye kadar yaptırım -lı bir seyahatte başmısvirli -ğe derdimi bildirdim. Fakat hiç bir netice çıkmadı.» de -nilmektedir. Alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

Son Telgraf'ın edebî romanı: 25

GÖZYAŞLARI

ETEM İZZET BENİCE

Demeye mecbur kaldım. Ne ya -pıyor, ediyor, yine her istediğini bana yaptırıyor. Artık iyiden iyiy e biliyorum ki, ben bütün gönlümü zavallı bir esirim ve.. o tam müs -tehit, hükümrân bir aşk ve sevd a vultanı!

Böylesine:
— Boynum kıldan incedir.
Denir.
Daha sonra, yeni evimin, aşk ve gönlü yuvamı konuştuk. İş -tahlı istihlî onu bana tasvir etti:
— Küçük bir oda.
Tek karyola!
Elimle işleyeceğim örtüler.
Her gün değişen çiçekler..
Yastıkları bol bir aşk köşesi!
Çılın kahkahalar!
Mes'ut birer gönlü.
Süslü bir masa..
Yalnız iki sandalya..
İştahlı yemekler!
Ve.. sordu:
— Daha başka ne istersin?
Bunlar yetmez mi?
Hemen cevap verdim:
— Heçbir şey. Yalnız senil.

Bugünlerde işler de o kadar ço -aldı ki..
Her gün yığın yığın şifre geli -

yor. Kucak kucak şifre gönderi -yoruz. Bütün sefaretler seferber. Hele Paris, Berlin sefirlerimiz de öyle gevez e ki. Durmamasına ya -zıyorlar. Bizim nazır da sanki on -lardan aşağı mı kahyor? Laf tor -bası. Bir lafı, bin ediyor. Herhal -de çok nazik, hassas, ehemmiyeti günler içindeyiz. Siyaset havası epeyce fırtınalı, bulutlu, şimşekli!

Fakat, herşey bana vizgeliyor. O -nun gözlerinin gölgesi altında ben bütün yorgunluğumu dinlendir e biliyorum ve.. öyle çalışıyorum.

Araya araya istediğimiz gibi bir odacık bulduk.
Hem Gönül apartmanına da u -zak değil.

Bir sokak ötede,
Döşeli bir oda.
Bunu be'encinciye kadar akla -karayı kendisine de, bana da seç -tirttili. Fakat, sahiden güzel bir oda.

Belki bir iki gün sonra buraya taşınmış olacağız.

Bu taşınış ve onun gözlerimde canlandırdığı hayal silsilesi o ka -dar tatlı, o kadar bayıltıcı ki..

Yeni evdeyiz

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÖTÖN DÜNYADAN

SON HAVADİSLER

Millî Şef seyyahatlerine başladılar

Ankara 9 (Hususi muhabirimiz den, telefonla) — Reisicumhur, Millî Şef İnönü bu sabah saat onda Yerköye müteveccihen şehirden hareket buyurdular. İstasyon fevkalâde kalabalıktı ve uğurların altında Bayrak, Mareşal, Vekiller, mebuslar, yüksek devlet memurları bulunuyorlardı. Millî Şef Yerköyde trenin inecek ve bilâhare otomobile Yozgat, Kırşehir, Çorum, Merzifon ve Milli Şefe umumî kâtipleri Kemal Gedelec refakat etmekte olup seyahatin dört gün süreceği tahmin edilmektedir.

İngiliz Kralı
İlah fabrikalarını
dolaşıyor

bir tüfekle tam isabetli bir atış yaptı

Londra 9 (A.A.) — Kral ve Kraliçe dün Coventry'yi ziyaret ettiler. Kral ve Kraliçe bu şehirde bulunan silah fabrikalarını dolaşıyorlar. Kral bir tüfekle tam isabetli bir atış yaptı.

Sovyetler ve
Amerika

Washington 9 (A.A.) — Summer Welles yaptığı beyanatta Amerika Birlikleri Sovyetler Birliğinin münaseletlerini ıslah çalıştıklarını ıslah etmektedir. Welles, dün Sovyetler Birliği bürokrasisi Umanaki ile yaptığı görüşmeden bahsederek iki devletler arasında münaseletlerin taalluk eden birçok meselelerin dostane bir şekilde bir zihniyet dairesinde halledildiğini bildirmiştir.

Aksırda oturan
yabancılar

Kahire 9 (A.A.) — Dün neşredilen bir kararname mucibince aksırda oturan yabancılar hükümetten bir miktar ücret almaya hak kazanmışlardır. Bu kararname aksırda oturan yabancıların hüviyetlerini almak üzere polis memurlarına tahsis edilmiştir.

İngilterede
tayıyareye
vardım

Londra 9 (A.A.) — Hava İstihbaratı Nazırı Lord Biver Brok, İngiliz hükümeti havacılık sahasındaki hükümetin harp gayretine gösterdiği yardımın 2,5 milyon İngiliz lirasını bulduğunu söylemiştir.

Bükreşte bir
tehdi hâdisesi

Londra 9 (A.A.) — Röyter ajansı diplomatik muharriri yazıyor: Dün akşam Londranın salâhiyetleri mehafiline öğrenildiğine göre, Romen polisi tarafından bir muameleye yapılmış olan bir tehdit hâdisesi.

Londra 9 (A.A.) — Röyter ajansı diplomatik muharriri yazıyor: Dün akşam Londranın salâhiyetleri mehafiline öğrenildiğine göre, Romen polisi tarafından bir muameleye yapılmış olan bir tehdit hâdisesi.

Çörçilin yeni
beyanatı

Londra 9 (A.A.) — Reuters ajansı parlamentoya muharriri yazıyor: Avam Kamarasında harbin sevk ve idaresi hakkında yapılacak olan bir vaziyet hakkında beyanatta bulunacaktır.

Sinemadan
harpte istifade

Stockholm 9 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Nya Daerist Allehande gazetesinin Londra muhabiri, Londra sinemalarında halka fasulasız bir şekilde Alman parasütçülerini imaj göstermekte olduğunu bildiriyor.

Mes'ut bir nikâh

İktisat Vekili Bay Hüsnü Çakırın kızı Bavan Kâmuranla tanınmış tüccardan Hamdi Kefe'nin oğlu yüksek mühendis Yahya Kefelinin nikâhları dünki perşembe günü Bay Hüsnü Çakırın Bosantideki evinde samimi bir aile muhiti içinde akdedilmiştir. Her iki tarafa saadetler dileriz.

Moskovaya
giden Macar
hey'eti

Londra 9 (A.A.) — Sovyetlerle yeni bir ticaret mukavelesi akdetmek üzere, müzakerele girişime geçmemiş ticaret heyetinin Moskova muvasalatı dolayısıyla, Macaristanın Sovyetlere havayla ve sınırlı mamulât gönderceği, Sovyetlerden petrol, manganez, pamuk ve kereste alacağı bildirilmektedir.

İngiliz askerle-
rine bol tütün

Londra 9 (A.A.) — İngiliz bahriyelilerle asker ve tayyarecilerine bira, tütün ve saire hakkında yeni vergiyi telâfi için günde altı pens fazla verileceği avam kamerasında bildirilmiştir. Bu suretle beher milyon asker için bir senede fazla olarak takriben dokuz milyon İngiliz lirası sarfedilecektir.

Holandalı me-
murlar çekiliyor

Londra 9 (A.A.) — Reuters ajansı, Londradaki iyi haber alan Holandalı mehafilinden öğrendiğine göre, Rotterdamda aynı zamanda jandarma kuvvetleri sefi olan emniyet işleri amirinin vafatesine nihayet verilmiştir. Taalebi üzerine kendisine bilâ müddet mezuniyet verilmiştir.

Mezkur memurun vazifesinden çekilmesi, La Haye ve Utrecht belediye reisleriyle Holandalı kuvvetleri başkumandanı general Linckelman gibi bir çok Holandalı yüksek memurların vazifelerinden ayrılmalarını takip etmiştir.

İngiltere, Romanya
gemilerini bırakıyor

Bükreş 9 (A.A.) — Reuters: İngiltere hükümeti, Romanyanın 4501 tonluk Bucegi silebini serbest bırakmıştır. Bu silep geçen ay nihayetinde Portsaide tevkif edilen üç vapurdan biridir.

Tokyoda İngiliz
düşmanı bir cemiyet kuruldu

Tokyo 9 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Bütün eski partilere mensup parlamento azasından 120 kişi dün «Yeni bir siyasi bünveye müzaheret cemiyeti» adında bir teşekkül vücutte getirmişlerdir.

Toplantıda kabul edilen bir karar suretinde hükümetin bu bünveyin idaresini deruhde etmemesi ve bu suretle hükümetle millet arasında sıkı sarılsız birliği tebarüz ettirmesi icabedeceği bildirilmektedir.

Cemiyet kabul ettiği diğer bir karar suretinde İngiltereyi Japonların düşmanı olarak tasvif ve hükümeti İngiltereyi uzak doğudaki bertaraf etmek için mümkün olan bütün tedbirleri almağa davet etmektedir.

Değerli bir komutanı-
mız vefat etti

Ankaradan gelen müessif bir habere göre, tüm komutanlarımızın tümgenerali Mustafa Göke, vazifesi başında kalp sektesinden vefat etmiştir. Uzun müddet Ankara garnizonu komutanlığını yapmış olan değerli askerin ölümü bütün silah arkadaşları arasında derin bir teessür uyanırmıştır. Ailesine ve silah arkadaşlarına bas saizleri dileriz.

Amerika fabri-
kaları hiç dur-
madan çalışıyor

Washington 9 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Harbiye Nazırı Stimson, federal ordu için çalışan mühimmat fabrikalarının bundan böyle hiç ekleme çalışmasını emretmiştir. Bu yeni usul çalışma fabrikalarına 24 bin işçinin ilâvesini istilzam etmektedir.

Bundan böyle üç ekip
faaliyete geçecek

Vaşington 9 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Harbiye Nazırı Stimson, federal ordu için çalışan mühimmat fabrikalarının bundan böyle üç ekiple çalışmasını emretmiştir. Bu yeni usul çalışma fabrikalarına 24 bin işçinin ilâvesini istilzam etmektedir.

Amerika fabri-
kaları hiç dur-
madan çalışıyor

Washington 9 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Harbiye Nazırı Stimson, federal ordu için çalışan mühimmat fabrikalarının bundan böyle üç ekiple çalışmasını emretmiştir. Bu yeni usul çalışma fabrikalarına 24 bin işçinin ilâvesini istilzam etmektedir.

Almanların bir
iddiası daha
tekzip ediliyor

Londra 9 (A.A.) — Alman matbuatı tarafından büyük başlıklar altında neşredilen ve nazi deniz ve hava kuvvetlerinin İngiltereye karşı ekde ettikleri muvaffakiyetlerin 1917 de İmparatorluk donanmasının elde etmiş olduğu muvaffakiyetlerden daha fazla olduğunu mütedair bulunan iddiaların, hakikatten çok uzak olduğu Londranın salâhiyetler mehafili beyan etmektedir.

Filhakika, 1917 nisan zarfında İmparatorluk donanması, muhtelif milletlere mensup olmak üzere 881 bin ton hacminde ticaret gemisi batırmağa muvaffak olmuştur. En fazla gemi batırıldıkları müddete tesadüf eden 2 ilâ 30 haziran arasında naziler, müttetik, bitaraf ve İngiliz gemisi olmak üzere ceman 377 bin 260 tonluk gemi imha edebilmişlerdir.

İngilterenin ala-
cağı tanklar

Londra 9 (A.A.) — Amerika ordusu yeni tip bir ağır tankın tecrübesini yapmaktadır. Vaşingtonda sövündüğüne göre, İngiliz mütehassısları tank imalatı programının tabirinde Amerikalılarla tesirli mesai etmektedir.

Amerika harbiye nazırı Mor-gentau İngilterenin Amerikadan Amerikan ordusunda kullanılan avni tipte tanklar satın alınacağını söylemiştir.

Somalide Ital-
yanlar müşkülât
içinde!

Londra 9 (A.A.) — Londranın iyi haber alan mehafilinden öğrendiğine göre, İngiliz kuvvetlerinin İngiliz Somalisinin merkezi olan ve en mühim limanı bulunan Berberanın müdafaası için, Berberanın cenubunda bulunan 2000 metre irtifaındaki dağ siliselerini boyunca mukavemet göstermeleri muhtemel bulunmaktadır.

Haber alınmış göre, Zeilaya gelmiş olan İtalyan şimal kıtaati takriben iki livan müteşekkil bulunmaktadır. Zeila müdafaası edilmemiş olduğu cihetle, İtalyanların, ısgaline bir mâni de mevcut değildir.

240 kilometre uzunluğunda olan ve vesaiti nakliyenin geçmesi için pek büyük müşkülât arzeden sahil boyunca giden yoldan, mezkur İtalyan kuvvetinin geçmeğe teşebbüs etmesi şüpheli görünmektedir. Bu yol gayet dar ve donanma ve kara kuvvetlerinin topçu ateşlerine maruz bulunmaktadır.

Bir dereceye kadar Afrikadaki harbin bir yıpratma harbi olacağı ve İngilizlerin bidayetteki takatlerinin gayesinin de bundan ibaret olduğu işaret edilmektedir.

İnsan ve malzeme zayıflığı kolaylıkla telâfi edilemediği cihetle insan ve malzemece olan zayıflar, hangi bir ilerleme veya gerilemeden daha çok ehemmiyetli bulunmaktadır.

İspanyol gazetecileri

Berlin 9 (A.A.) — D. N. B. En mühim İspanyol gazetelerinin direktörleri Almanyanın da veti üzerine kısa bir ziyaret için Berline gelmişlerdir.

SON 24 SAAT
Hadiselerin izahı

— Bu tahvil yazısının metinleri Anadolu ajansı servisi bültenlerinden hülâsa edilmiştir —
Telhis eden: MUAMMER ALATUR

Son 24 saatte vukua gelen hadiselerin en mühimlerinden biri Manş denizi üzerinde vukua gelen hava ve deniz muharebesidir.

Dün sabah erkenden Alman deniz botları Manş denizinde bir İngiliz vapur kafilisine hava kuvvetlerinin de yardımı ile büyük bir hücumda bulunmuşlardır. Deniz botlarından biri batmış, biri hasara uğramış, fakat İngiliz gemilerinden de üçü batmıştır. Diğer vapurlar da ağır hasara uğramışlardır. Batan vapurlardan kurtarılanların ve yaralıların bir kısmı karaya çıkarılmışlardır.

Bir Alman torpitosu da batırılmıştır. İngilizler bu muharebede elli üç Alman tayyaresinin düşürüldüğünü resmen bildirmektedir. İngiliz avcıların pilotlarından on altısı kayıptır.

Diğer taraftan İngiliz hava hücumları da devam etmektedir. Norveçte Bergenin cenubunda 7200 ton istiap kabiliyetinde üç petrol deposundan en büyüğü infilâk etmiş, diğeri yakılmış, en küçüğünün tulumba, rihim ve sair tesatit tahrip edilmiştir.

Trablusgarpta da Bardia limanında vapurlara hücum edilmiş, büyük bir bina tahrip olunmuştur. Tobrukta bir İngiliz deniz tayyaresi düşürülmüş, mürettebatından biri ölmüş, üçü yaralı olarak İtalyanlar tarafından esir edilmiştir. Afrikada Eritrede ve Massavada bir İtalyan deniz üssüne yapılan hücumda bir gemi ile bir İtalyan tahlebbahirine tam isabetler olmuştur.

ACILIK BAŞLIYOR
Denizlerde vapur kafilelerine hücumlar ve havadan albulukası kısırmaları devam ederken, Almanyanyan işgali altında bulunan memleketlerde de açlık yavaş yavaş kendini göstermektedir. Londra mehafili bu kıs Avrupada büyük bir kutluk çıkacağına kanidir.

Almanların harbe 7 milyon ton hububat stoku ile girdiklerini iddia ettikleri malumdur. Komşu

Bükreşten gelen haberlere göre, Bulgarlarla Romanyalılar arasında Dobrice meselesi hakkında ki müzakerele iki güne kadar Krayovada başlanacaktır.

Bulgar Harbiye Nazırı Pupofun reisiği altındaki Bulgar heyeti dün Bükreşe gelmiş ve öğle yemeğini Romanya Başvekilî Gigirtunun sofrasında yemiştirler.

Romanya namına Harbiye Nazırı Manollesku, Romanyanın Belgrat ve Sofya sefirleri müzakereyi idare edeceklerdir.

Valinin izahatı

(1 inci sahifeden devam)
faaliyet göstermeğe mecbur tutulacaktır. Vali ve Belediye reisi Lütfi Kırdar, son birkaç yıla ait bazı faaliyet şubeleri hakkında su izahatı vermektedir:

— 936 dan 938 senesi sonuna kadar her sene vasatı olarak 30-50 kilometre yol yapılmışken 939 senesinde 90 kilometre yol yapılmıştır. Keza 936 - 938 senelerinde vasatı olarak her yıl 30 - 40 kilometre yol tamir olduğuna halde yalnız 939 da tamir olunan yol 90 kilometredir. 939 a kadar yol inşaat ve tamirat için senede vasatı olarak 185 - 385 bin lira sarf olunurdu. 939 da sarf olunan parayı 1,300,000 olmuştur.

Şehrin imarı maksadıyla evvelce her sene vasatı olarak 128 - 870 bin liralık istimal yapıldı. 939 da 1,367,845 liralık istimal yapılmıştır.

938 e kadar şehre isale edilen su mikdarı 15 - 17 milyon metre mikabı idi. 939 da 20 milyon metre mikabına çıktı.

936 - 938 senelerinde pasif koruma için azami 32 bin lira harcanmış iken 939 da 84 bin lira sarf olmuştur.

939 a kadar imha olunan çöp miktarı azami 13 milyon kilo idi. Yalnız 939 senesinde 250 milyon kilo çöp imha edilmiştir.

938 de şehride mevcut elektrik lâmbası miktarı 4700 idi. 939 da ise 5300 olmuştur.

Vilâyet dahilinde 436 resmi ilk okul mevcuttur. Talebe miktarı 68 binden 73 bine yükselmiştir.

Bir adam karısı-
nı vurdu

Bu sabah Fatih Çarşambada kanlı bir cinayet işlenmiştir. Çarşambada Beyceğiz mahallesinde Çulhalı sokak 3 numarada oturan 50 yaşlarında arabacı Bahri isiminde biri geçimsizlik yüzünden karısı 40 yaşlarında Hatunu sabahleyin saat 7 buçukta bıçakla tehlikeli surette yaralamıştır. Vakayı müteakip firar eden Bahri aşağıda sonradan yakalanmış ve kanlı bıçağı ile emniyet müdürlüğüne getirilmiştir. Hatun Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Otomobil çocuğu
öldürdü

Dün akşam saat 17,30 da Karaköyden Beşiktaşta gitmekte olan şoför Mahmudun idaresindeki 2477 numaralı taksit otomobili Topba-

devletlerin istifi ile bu ihtiyatın on milyon tona balığı olduğunu ileri sürmüşlerdir.

İngiliz mehafili, Amerikanın Marsilya yolile Fransaya gönderilen erzakın müadere edileceği iddiasını reddetmekte ve İngiltere ile Amerika arasında da Avrupalı erzak gönderilmesi için hiç bir müzakere yapılmadığı ve hattâ düşülmümediğini beyan etmekte - dir.

DENİZ MUHAREBELERİ
Bir Alman tebliği, bir denizaltı gemisinin teslihi edilmiş üç düşman ticaret gemisinin batırıldığını bildirmektedir. Alman tayyareleri de bazı İngiliz limanları önüne de mayınlar dökmüştür.

İngiliz Bahriye Nazırığı da Osvald isimindeki İngiliz denizaltı gemisinin İtalyanlar tarafından tahrip edildiğini teyit etmektedir. Tebliğe göre, Akdenizde faaliyet bulan bir denizaltı gemisi geçicikmiştir. Buna binaen gemiyi kaybolmuş nazirle bakılıyordu.

İtalyan tebliği 52 subay ve erin esir edildiğini bildirmektedir. Halbuki İngilizler gemi mürettebatını 5 subay ve 50 erden mürekkep olduğunu bildirmektedir.

SOMALIDEKİ MUHAREBELER
Resmî Mısır kaynaklarından gelen haberlere göre, İngiliz Somalideki İtalyan ileri yürüyüş hareketi durmuştur. Yalnız hava istikşafı devam etmektedir.

CENUBU ŞARKI AVRUPASINDA VAZİYET
Bükreşten gelen haberlere göre, Bulgarlarla Romanyalılar arasında Dobrice meselesi hakkında ki müzakerele iki güne kadar Krayovada başlanacaktır.

Bulgar Harbiye Nazırı Pupofun reisiği altındaki Bulgar heyeti dün Bükreşe gelmiş ve öğle yemeğini Romanya Başvekilî Gigirtunun sofrasında yemiştirler.

Romanya namına Harbiye Nazırı Manollesku, Romanyanın Belgrat ve Sofya sefirleri müzakereyi idare edeceklerdir.

Asker gözüle
cepheler

(1 inci sahifeden devam)
mi kafilisine saldırmışlar, İngiliz üsslerinden hemen hareket eden avcı tayyareleri ile Alman bombardıman ve avcıları arasında otuz dakika kadar süren müthiş çarpışmada Alman bombardıman tayyareleri pike dalaşlarla vazifelerini görmüşler. Onların üstünde epey yüksekte uçan Alman avcıları da İngiliz mukabelesini karışmaya başlamışlar.

Hücum botlarıyla müştereken yapılması ve doksan tayyarelik bir kuvvetin aynı zamanda bir noktaya çullanması bakımından dünkü hücum şimdiye kadar yapılanlardan başka bir tarzın tatbiki başlandığına delâlet eder.

Bu çarpışmanın bilançosuna bakılınca, İngiliz nakliye gemileri kafilelerinin bundan sonra daha başka bir tertipte seyre mecbur kalacakları anlaşıyor. Ticaret gemilerinin tahlebbahirlere karşı korumak üzere bulunan kafilile ile seyir usulü, dar denizlerde hücum botlarıyla tayyarelerin müştereken yapacakları baskınları önleyecek kadar müessir değildir.

Dünkü muharebeden sonra daha iyi aydınlanan vaziyet şudur: Almanlar İngiliz anavatanının haricel muvasalatını bozmak üzere ellerine geçirdikleri İngiltereye yakın deniz ve hava üsslerinden azami istifadeye başlamışlardır. Bu ilk baskını takip edecek hücumların daha şiddetlendirilmesi de muhtemeldir. Fakat buna karşı da tahlebbahir harbinin başlan- gıcında görülen tereddüt ve çare arama devresi geçtikten sonra İngilizlerin yeni bir usul bulacakları şüphesizdir.

Sinval ve Manş denizlerinde meydana furtınların başlıyacağı medrese doğru gidiyoruz. Hücum botlarının ve tayyarelerin muharebe seyirlerini güçleştirerek fena halde beraber nakliye gemilerini İngiliz sahillerine yaklaşıp avcı tayyareleri himayesinde seyratmeleri imkânı halde olursa vaziyet yine eski haline döner. O zaman Almanlar için, müzminleşmeğe başlamış olan bu harbin sonunu getirmek üzere kat'î ve riskli bir harbe katlanmak mecburiyeti yine ortaya çıkar.

Afrikadaki
harbin büyük
ehemmiyeti

(Başmakaleden devam)
hâkim olan yine deniz kuvvetidir ve bu kuvvet ise İngilizlerin elindedir. Ancak Afrika bakımından harbin ve harp gayesinin en büyük ehemmiyeti Mısır üzerine yapılacak taarruzda tefakküs edebilir.

Bu taarruz için ise İtalyanların haddizatında bir gayretle Trablusgarpta hazırlandıkları ve daha harbe girmeden önce bu taarruzu tasmin ederek Libyada 350 - 400 bin arasında asker tahsis etmiş bulundukları anlaşılmaktadır. Mısır Trablus hududu 600 kilometreyi mütevaciz bir mesafedir. Ancak hududun 450 - 480 kilometrelik kısmı uçsuz bucaksız çöllere dayandığına göre şimal kısmı, yani Bingazi cephesi sadece harekâta müsaittir. Muharebe bütün sıklığı ve şiddetle burada cereyan edecektir. Yerli kuvvetlerle belki 7-8 yüz bine iblâğ olunabilecek İtalyan ordusunun buradaki taarruzunu karşılamak için İngilizlerin havada ve karada azami dikkat ve ehemmiyetle hazırlanmış oldukları muhakkaktır. Harbin başladığı gündünberi Filistin den Bin-gaziye kadar olan bölgelerde İngilizler mütemadiyen asker tahsis etmekte ve tahkimat yapmaktadır. Nihayet Mısır taarruz edileceği vakit her türlü hukuki ve diplomatik formüllerden sıyrılarak kendi memleketini bilfiil müdafaa eylemek için Mısırın da bütün imkânlarını ortaya koyarak kendisini müdafaa etmesi beklenir. Bu itibarla ki, en kanlı harbin Mısır - Trablus hududunda cereyan edeceğinden şüphe etmemek gerekir ve Akdenizdeki harbin havatı ehemmiyeti haiz sıklık merkezlerinden biri ve en mühim şüphesiz ki Mısır anahtarını elde tutmaktır. Mısırı kaybeden İngilizler Akdenizi, Filistin, Irak ve bütün Arap cezaresinde menfaatlerini, Sudanı da kaybeder ve Okyanuslara sürülür.

Bunun içindir ki Afrikadaki harbin İngilizler için İngiliz adalarının harp kadar büyük ve hayati ehemmiyeti vardır ve herhalde İngilizler bu ehemmiyetin icap ettirdiği her türlü tedbir almış bulunduklarıdır. Buna mukabil muvaffakiyet ihtimali takdirinde Alman ve İtalyanların nehire sahip olacakları ve İngiliz imparatorluğunun yıkılması bakımından ne mikyasta imkânlar elde edilecekleri gözönüne geldiğinde göre Alman ve İtalyan taarruzunu yalnız bir nokta üzerinde beklemenin boşluğu tezahür eder. Herhalde ve muhakkak ki, taarruz başladığı takdirde bu taarruz bir Alman - İtalyan müşterek taarruzu halinde ve birkaç nokta üzerinde olacaktır ve ihtimal başka başka sahalar da yayılacaktır.

Bu ihtimal dahi bu defaki taarruz bakımından yüzde yetmiş bir isabet taşıyabilir.

İnsaf be yahu

(1 inci sahifeden devam)
let büyük şehirlerde bugünkü ekmeten daha ucuz yeni bir nevi halk ekmeği çıkarılmak gayesi sindedir. Bunun bittabi halitisi da baska olacaktır.

Halen tetkikler devam ediyor. Fakat, Hakikat refikamız, İkdamın ikinci sahifesinde tek sütun olarak yer almış bulunan bu havadisı sanki yeni bir havadis imiş gibi, haftalardan, günlerden ve saatlerden sonra ve birinci sahifesinde, 7 sütun üzerine en iri harfli manşetlerle okuyucularına arz ediyor.

Asıl sayanı dikkat olan nokta, bu refikamızın meselenin mahiyyetini bilmevisidir. Bugün yediğimiz ekmeğin üç kuruş ucuzlamıyacak, şayet imkân olur da bir halk ekmeği çıkarılırsa, bu yeni tip ekmeğin, şimdi yediğimiz ekmeten belki bir kaç kuruş ucuz olabilecektir!

Bugünkü ekmeğin fiyatına gelince: Devlet, bu sene, buğdayı köylüden 20 para fazlasına aldığı için, ekmeğin fiyatlarını da 20 para artırmış mıhemlet!

İsmile müsemma olmamak bazan, insanı böyle garabete düşürür.

Macaristanla Roman-
yanın anlaşması zor

(1 inci sahifeden devam)
tu, dün akşam radyoda söylediği bir nutukta, Mihver devletlerle mukareret politikasını müdafaa etmiştir. Gugurto yeniden Macar ve Rumen halkının mübadelesini tavsiye etmiştir.

nede Dikimevi önünde karşısına çıkan bir çocuğa çarpıp öldürmüştür. Yakalanan şoför karışından gelen bir ekmeğin kamyonuna yol vermek için manevra yaparken karışına çocuğun çıktığını söylemiştir.

Abdülhamit
nasıl devrildi?

Reşit Paşanın hatıralarına istinaden yazılmakta olan «Abdülhamit nasıl devrildi?», isimli tefrikamızı bugünden itibaren dördüncü sahifemizde bulacaksınız. Lütfen, sahifeyi çevirerek bu meraklı tefrikayı okuyunuz.

Suadiye gazino-
su mahkemeye
verildi

(1 inci sahifeden devam)
arada yine orada hazır bulunan maliye memurları, hazine neffine olarak toplandığını iddia ettikleri bir varidatta da dolayısıyla zarar ıka edilmekte olduğunu ileri sürerek, ise müdahale etmişler. Belediye memurları hakkında bir zabıt tutmuşlardır. Sonra, iş Kadıköy kaymakamlığına aksetmiş, gece saat 10,30 da kaymakam hâdise yerine gelmiştir.

HADİSENİN TAFSİLÂTİ
Bu hâdise hakkında, salâhiyet-tar bir zabıt bize su izahatı verdi: — Yapılan tetkiklerden o gece 400 müsteriden 50 kuruş duhuviye alındığı dip koçanlarından anlaşılmıştır. Derhal zabıt tuttuk. 53 müsteri bize müraacaat etti. Paralarını geri istediler. Bunları tesbit ettik. Ortada halkı gizli suç olduğunu görerek, müessesesi aleyhinde Müddeicumumiliğe müracaat ettik, dava açtık. Tutulan zabıt itiraz müddeti bugün saat 10,30 da bitiyor. Öğleden sonra toplanacağız. Müessesenin kaç gün müddetle kapatılması lâzım geldiğini kararlaştıracağız. Aynı müessesesine son 15 gün içinde 105 lira para cezası kestik. Son bir iki yıl içinde aynı müesseseseyi kesilen para cezası yekünü ise 1500 liraya yakındır. Bu sefer, Belediye ve Adliye tarafından ayrı ayrı takibat yapılmaktadır.

Aynı gece, ise müdahale eden memurları hakkında da tahkikat yapılmaktadır. Kendisi de görüştüğümüz Defterdar bu sabah bize dedi ki: — Hâdiseyi bugün gazetelerden öğrendim. İcap eden tahkikatı yaptırıyorum.

VİLÂYET DE MEŞGUL

Vilâyet de, bu mesele ile ayrıca meşgul olmaktadır. Mezkur gece, bu zabıt tutma işi, gazinoda bulunan bazı müsteriler için can sıkıcı bir hâdise, bazıları için de, komik bir sahne teşkil etmiştir.

Müzgin bulunduğuna sahneye sırasile, evvelâ Belediye müfettişi, sonra müessese sahibi, daha sonra da iki meçhul maliye memuru karak, her biri kendi noktayı zarlama göre, halka, hâdiseyi zaha çalışmışlardır. İşin garip trafa verilen bu üç cihetli izah, da halk tarafından daima aynı neş'e ile alkışlanmıştır.

Aynı gece, yine Kadıköy kaymakamlığı muntakasında İnci gazinosu hakkında da zabıt tutulmuştur. Bu müessesede de halktan tarife harici beşer kuruş fazla almıştır. Alaklar harp zatın söylediğine göre, Kadıköy muntaka-sında ceza kesilmemiş hiç bir gazino yoktur.

Doktor acaba neden
hastaya gelmedi?

Aksaray Validecaminde vukua gelen bir ölüm hâdisesi münasebetile Fatih Belediye doktoru Sami hakkında belediye sıhhat müdürlüğüne takibata geçilmiştir. Sırbistandan İzmir giden Yasar isiminde bir muhacir, karış Ülfet ve oğlu Reçcep birlikte iş bulmak üzere buraya gelmiştir.

Fakat iş bulamamış, hasta olan oğlu Recep de burada büsbütün fenalaşmıştır. Zavallı adamcağız ve ailesi yatacak bir yer bulamayınca iskan müdürlüğü tarafından Aksarayda Validecamindeki odalara gönderilmişlerdir.

O vakte kadar Recebin hastalığı çok artmışdan talihis baba ağlayarak polise basırmış; belediye doktorunun hasta oğlunu muayene etmesini yalvarmıştır.

İddiaya göre bu müraacaate karşı nöbetçi Fatih belediye doktoru Sami: — «Arabam kırık, şimdi gide-mem!» diyerek müraacaatı is'af etmemiştir. Bu suretle doktorsuz kalan yavruca o gece taahş üze-rinde kıvrana kıvrana ağlayarak ve babasının kollarında can vermiştir.

Belediye doktoru ancak ertesi gün Validecamine gelerek cesedi muayene etmiş ve definne ruhsat vermiştir.

Belediye Sıhhat işleri müdürü Sait Osman bu sabah bir muharirimize şunları söylemiştir: — Hâdiseyi öğrenir öğrenmez derhal tahkikatı geçtik. Tahkikat devam etmektedir. Netice alınınca doktorun mes'uliyeti görülürse cezalandırılacağı tabiidir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

Muhammen bedeli 18,000 (on sekiz bin) lira olan Sterilizasyon cihazları ve teferuatı 24 Eylül 1940 Salı günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1350) (Bin üç yüz elli) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalar ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnamlar parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Hydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (7042)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

- 1 — Tahmin edilen bedeli (2925) lira olan (150) adet karyolamın, 14 ağustos 940 çarşamba günü saat 16 da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Kat'li teminatı (438) lira (75) kuruş olup şartnamesi hergün komisyon parasız olarak alınabilir.
- 3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte Kasımpaşa'da bulunan komisyon belli gün ve saatte müracaatları. (7046)

Marmara Üssübhri Komutanı -
İnşaat: 1 — 170 lira aylık ücretle yüksek ehliyetli bir mimar alınacaktır.

2 — İsteklilerin gereken vesikale izmitte komutanlığa müracaatları ilan olunur. «6995»

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Eksiltme şekli	Saatı
Gliserö fosfat dösüd	240 Kg.	Pazarlık	14
Asit fenik	1840 >	>	14,30

I — Şartnamları mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem ecza pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 28/VIII/940 çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaa şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnamlar sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

IV — İsteklilerin tayin cıvan gün ve saatlerde teklif edecekleri fiyat üzerinden yüzde 7,5 güvenme paralarıyla birlikte mezkûr komisyon müracaatları. (7124)

Afyon memleket hastahanesi baştabipliğinden

Memleket hastahanesinin eczaı tıbbiye ihtiyacı 20 Ağustos 1940 Salı günü saat 15 de Daimi Encümen'de ihale kat'iyesi icra kılınacağından taliplerin liste ve şartnamesini görmek üzere İstanbul Şihhat Müdürlüğüne ve ihale gününden evvel de teminat mektuplarıyla birlikte Afyon Daimi Encümen riyesetine müracaatları ilan olunur. «6943»

İstanbul Sıhhi Müesseseler Artırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Leyli Tıp Talebe yurdunun 300 takım pijaması açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 26/8/940 pazartesi günü saat 14 de Çağaloğlu Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonunda yapılacaktır.

Muhammen fiyat beher pijama için 235 kuruştur.

Muvakkat teminat 53 liradır.

İstekliler şartname ve nümunesini her gün komisyonunda görülebilir.

İstekliler 1940 yılı Ticaret Odası vesikasıyla 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyon gelmeleri. «2121»

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATİ

«Mayi ile dolu kuyu deliklerinde muhtelif seviyelerdeki suyunun kaynağına mahsus usul ve cihaz hakkındaki ihtira için İktisat Vekâletinden istisnal edilmiş olan 5 ilkeşrin 1938 tarih ve 2632 No. 1 ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir ve yahut icadı Türkiye'de mevkii fiile koymak üzere icara dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malumat edinmek isteyenlerin Galatada, Aslan han 5 nci kat 1 - 3 numaralara müracaat eylemeleri ilan olunur.

ZAYI

Devlet Demiryollarından aldığım 22573 sicil No. 1 hüviyet cüzdanını kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Haydarpaşa deposunda işçi muavini Muhittin Topçuoğlu

Sahibi ve neşriyatı idare eden
Baş muharriri
ETEM İZZET BENİCE
Son Telgraf Matbaası

İstanbul Levazım Amirliğinden Verilen Haricî Askerî Kıtaları İlanları

Cinsi	Miktarı	Tutarı	teminatı	ihale günü ve saatı
Lave kömürü.	2,800,000	67,200	4,620	30/8/940 17
Yulaf çuvalı.	3,600,000	288,000	15,650	
Çuvalsız.		252,000	13,850	26/8/940 11,30
Arpa çuvalı.	6,400,000	448,000	23,650	
Çuvalsız.		384,000	20,450	26/8/940 17
Saman	7,008,000	140,160	8,256	27/8/940 11,30

(593) (7110)

Beherine tahmin edilen fiyatı 12 kuruş 50 santim olan altı yüz birer adet portatif çadır direği ve portatif çadır kazığı pazarlığa konulmuştur. İhalesi 13/8/940 Salı günü saat 10,30 da Ankara'da M. M. V. satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'li teminatı 17,500 liradır. Evsaf ve şartnamesi alınabilir. İsteklilerin kanunun emir ettiği vesikalarla belli saatte komisyon gelmeleri. (571) (7058)

Beher çiftine tahmin edilen fiyatı 800 kuruş olan 10,000 çift su geçmez fotin pazarlıkla münakasaya konulmuştur. İhalesi 13/8/940 Salı günü saat 11 de Ankara'da M. M. V. satın alma komisyonunda yapılacaktır. 4250 lira kat'li teminatı vardır. Evsaf ve şartnamesi 400 kuruşa komisyon alınır. İsteklilerin kanunun emir ettiği vesikalarla belli saatte komisyon gelmeleri. (577) (7064)

1000 adet top cephanesi semeri pazarlıkla 12/8/940 Salı günü saat 15 de Eskişehirde mintaka K. satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi komisyonunda görüldü. Tahmin bedeli 30,000 lira kat'li teminatı 4500 liradır. İsteklilerin kanun vesikalarla belli saatte komisyon gelmeleri. (573) (7060)

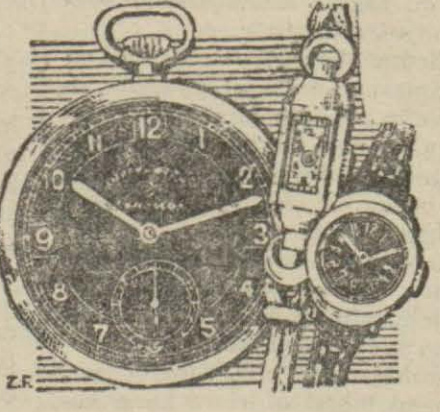
Aşağıda cinsleri yazılı çeliklerden satın alınacaktır. Elinde mevcut olanların eb'at ve miktarlarıyla beraber 20/8/940 Salı günü aksamına kadar Ankara'da M. M. V. harbiye dairesine teklif yapmaları.

Semantasyon evv veya bu vasıfta başka marka çelik.

Maraton krom nikelmolipten bsv veya bu vasıfta başka bir marka çelik.

Maraton krom nikel Molipden yağda sulama çeliği Deco yahut bu vasıfta başka bir marka çelik. (578) (7065)

400 Almkankari eğer takımı satın alınacaktır. Pazarlığı 15/8/940 perşembe günü saat 15 de İzmirde Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 28,000 lira ilk teminatı 2100 liradır. Şartnamesi komisyonunda görüldü. İsteklilerin kanun vesikalarla komisyon gelmeleri. (588) (7105)

Aşağıda yazılı mevat hizalarında yazılı gün ve saatlerde kapalı zarf eksiltmeleri Kırklarelinde askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin kanun vesikalarla teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evvel komisyon vermeleri. Şartnamları Ankara, İstanbul Lv. Amirlikleri ve komisyonunda görüldü.

Cinsi	Miktarı	Tutarı	teminatı	ihale günü ve saatı
Lave kömürü.	2,800,000	67,200	4,620	30/8/940 17
Yulaf çuvalı.	3,600,000	288,000	15,650	
Çuvalsız.		252,000	13,850	26/8/940 11,30
Arpa çuvalı.	6,400,000	448,000	23,650	
Çuvalsız.		384,000	20,450	26/8/940 17
Saman	7,008,000	140,160	8,256	27/8/940 11,30

(584) (7101)

600 adet tevhit semeri kapalı zarf eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 3/9/940 Salı günü saat 16 da Erzurum'da Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 29,100 lira ilk teminatı 2182 lira 50 kuruştur. Şartnamesi Ankara, İstanbul, Erzurum Lv. Amirlikleri satın alma komisyonlarında görüldü. İsteklilerin ihale gün ve saatinden bir saat evveline kadar kanun vesikalarla teklif mektuplarını komisyon vermeleri. (592) (7109)

Beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 75 kuruş olan 20,000 ilâ 25,000 kilo eğer sabunu kapalı zarf eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 27/8/940 Salı günü saat 11 dedir. İlk teminatı 1125 liradır. Şartnamesi komisyonunda görüldü. Taliplerin ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Ankara'da M. M. V. satın alma komisyonunda vermeleri. (591) (7108)

3 adet kamyon ve 2 adet otobüs pazarlıkla 12/8/940 günü saat 11 de Konyada askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi Ankara, İstanbul, Konya Lv. Amirlikleri satın alma komisyonlarında görüldü. Pazarlıktan sonra takarrür edecek fiyat üzerinden yüzde 15 kat'li teminat alınır. (585) (7102)

Evsaf ve şartlarına göre zeytin yağı dolma satın alınacaktır. İhalesi 19/8/940 pazartesi günü saat 17 de Edirne'de eski müşiriyet dairesinde satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 9600 lira teminatı 1440 liradır. Evsaf ve şartnamesi komisyonunda görüldü. (586) (7103)

40 ton sade yağ ve 100 ton kuru fasulyaya verilen fiyat pahalı görüldü. İhalesi 13/8/940 Salı günü saat 15 de tekrar pazarlığı yapılacaktır. Taliplerin Çorluda Kor satın alma komisyonunda gelmeleri. (587) (7104)

500 ton Saman pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 12/8/940 cumartesi günü saat 16 da Vizede askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin komisyon gelmeleri. (589) (7106)

92 senedenberi bütün dünyaca tanınmış

Kronometreleri metin, hassas ve garantilidir. Yeni-zarif modelleri: Bahçekapı Üç Kardeşler, Karaköy Köprü Cad. Panciris, Beyoğlu Foto Süreyya karşısı B. Rubi mağazalarında satılır. Fiatlar maktudur.

18.— Program
18.05 Strept caz (pl.)
18.30 Halk havaları
18.05 Radyo «swing» trionu.
19.15 Türk müziği
19.45 Ajans haberleri
20.— Türk müziği
20.30 Konuşma
20.50 Fasıl heyeti
21.15 İktisat saati
21.30 Radyo gazetesi
21.45 Radyo salon orkestrası
22.30 Ajans haberleri
22.45 Cazbant (pl.)
23.25 Yarınki program
23.30 Kapanış

SON TELGRAF'ın tarihi teftikası: 49

Reşit Paşanın Hatıratı ABDÜLHAMİT NASIL DEVRİLDİ?

Yazarlar: İskender F. SERTELLİ — Cevdet Reşit YULARKIRAN

Mithat paşa ile müddeiumumi arasında düello

(Badehu Mithat paşa usulü muhakeme kanununun mevaddı mahsusası mucibince kendilerinin şahit ikame etmeleri meşru iken bunların cevaz vermediklerini beyan etti. Bunun üzerine müddeiumumi, Mithat paşanın kanundan bahsettiğini, halbuki bir gün kendisine gönderilen kanunnameyi yırtıp sobaya atmış olduğunu söyledi. Mithat paşa derhal cebindeki kanunnameyi çıkararak müddeiumuminin yalancılığına yüzüne vurdu.)

Reis— Cennetmekân Sultan Aziz'in şahadetinde sizin rey ve methaliniz sabit olmuştur.

Mithat paşa— Gerçek mi söylüyorsunuz? Öyle ise benim dediğim sözlerin hiçbirisini dinleme misiniz. Bu halde muhakemeye ve sual ve cevaba ne hacet!

Reis— Siz de diğerleri gibi âmiri mücbir sıfatla müttehimsiniz.

Mithat paşa— İşte büyük bir yanlış daha. Benim ve Rüştü paşanın emri ve malumatı neden biliniyor ve kim söylüyor. Orası bir

tarafa dursun, Mahmut paşa ve Nuri paşa denildiği gibi talimat verme olsalar bile bunlar nasıl âmiri mücbir olur ve hem de kanunun âmiri mücbir ne demektir?

Müddeiumumi— Kanunun âmiri mücbir tehdidini ikaa kadir olundur.

Mithat paşa— Bu dediginiz nasıldır kanundur?

Müddeiumumi— Ceza kanunnamesidir.

Mithat paşa— Teessüf olunur ki siz henüz kanun bilmiyorsunuz. Bu hal ile bizi muhakemeye çalışıyorsunuz. Çünkü ceza kanunnamesinde böyle lakırdı yoktur. Benim bildiğim kanunun 184 üncü maddesinde âmiri mücbir emrettiği adamı katil ve idama muktedir olmakla meşrut olup şimdi su hükme göre pehlivan Mustafa'nın ifadesi dize olmayıp da sahil olursa, Mahmut paşa veya Nuri paşa âmiri mücbir olur mu?

Yani pehlivan Mustafa bu işi yapmaz ise paşaların birisi anı idama muktedir midir? Nizam ve kanuna vukufu almayan aşair ve

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlanları

Komutanlık kıt'aları ihtiyacı için 14/8/940 günü saat 16 da pazarlıkla giyim muhtelif numara nal ile 300 bin adet küçük boy «nümunesine göre» satın alınacaktır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. Muhammen bedeli nal için 3600 mikiş 1950 liradır. Bunlar ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte yüzde on beş teminatları ile birlikte dikkatle komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. 7036

Komutanlık ihtiyacı için pazarlıkla 12 adet seyyar fırın yaptırılacaktır. Zarf 14/8/940 günü saat 11 dedir. Muhammen bedeli 9000 liradır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte yüzde on beş teminatları ile birlikte Fındıklı'da komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. 7035

Komutanlık kıt'aları hayvanatı için 10/8/940 günü saat 10,30 da pazarlıkla otuz ton kuru ot ve 30 ton saman satın alınacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklı'da Komutanlık satın alma komisyonuna yüzde on beş teminatlarla birlikte gelmeleri. (7128)

M. M. Vekâleti ihtiyacı için 12/8/940 günü saat 15 de pazarlıkla oto şasesi üzerine 10 adet Su tankı yaptırılacaktır. Muhammen bedeli 20000 liradır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte yüzde on beş teminatlarla birlikte Fındıklı'da Komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. «7086»

Komutanlık birlikleri için 10/8/940 günü saat 12 de 50 ton lavamarin kömürü pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 8000 liradır. İsteklilerin «belli gün ve saatte yüzde onbeş teminatlarla Fındıklı'da komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. «7085»

Komutanlık ihtiyacı için 13/8/940 günü saat 16 da pazarlıkla 40 ton sade yağ alınacaktır. Muhammen bedeli 48 bin liradır. Şartname her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklı'da komutanlık satın alma komisyonuna yüzde on beş teminatlarla birlikte müracaatları. (7041)

Komutanlık kıt'aları ihtiyacı için 13/8/940 günü saat 15 de pazarlıkla 50 ton kuru fasulya ile 30 ton Nohut satın alınacaktır. Bunların her biri ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir. Fasulyenin Muhammen fiyatı on bin lira, nohudun üç bin altı yüz liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte yüzde on beş teminatları ile birlikte Fındıklı'da komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. «7129»

RASİT RIZA TİYATROSU HALİDE PİŞKİN beraber 9 ağustos Cuma günü aksamı Suadiye, Şenol ale bahcesinde YATAKLI VAGONLAR KONTROLÖRÜ

Vodvil 3 perde

E. SADİ TEK TİYATROSU

Bu gece Büyükdada İskele Gazinosunda KAYNADA Vodvil 3 perde

DOKTOR

Feyzi Ahmet Onaran Cildiye ve zühreviye mütehassısı Adres: Babıâli Çağaloğlu yolu köşesinde No. 43. Tel. 23899

Çocuk Hekimi Dr. Ahmed Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas No. 4 Pazardan maada her gün saat 15 den sonra. Tel: 40127

Dr. Hatiz Cemal

LOKMAN HEKİM DAHİLİYE MÜTEHASSISI Divanyolu 104 Muayene saatleri: 2,5 - 6. Tel: 23398

1559 Hicri Recep 4

1356 Rumi Temmuz 27

1940, Ay 8, Gün 222, Hıdr 96 9 Ağustos CUMA

Vakitler

Güneş 5 04 9 47

Öğle 12 19 5 03

İkinci 16 12 8 54

Akşam 19 16 12 00

Yatsı 21 02 1 45

İmsak 3 07 7 50

Dr. Hatiz Cemal

LOKMAN HEKİM DAHİLİYE MÜTEHASSISI Divanyolu 104 Muayene saatleri: 2,5 - 6. Tel: 23398

ACIK KONUŞMALAR:

Bakırköyünde C. İhsan Gürsoy imzalı mektup sahibine:— Bahçekapı Üç Kardeşler, Karaköy Köprü Cad. Panciris, Beyoğlu Foto Süreyya karşısı B. Rubi mağazalarında satılır. Fiatlar maktudur.

(Devamı var)

FATİH Cem ve Beyazıdı Veli

No. 138

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Elçi bir mabeyincinin evine misafir oldu

Papa, Türk elçisini hüsnüsuretle kabulde mazhar kıldı. Bir yandan da elatından hristiyan devletlerini Türkler aleyhine kışkırtıyordu.

Sultan Beyazıt, bir yandan Papaya hoş görünmek ve Cem Sultanı Romada tutmak, bir yandan da her ihtimale karşı hazırlıklarını ikmale çalışıyordu.

Sultan Beyazıt üstüste Roma'ya elçi yollamasının bir diğer sebebi de Cem Sultanın bir an evvel zehirleirt ortadan kaldırması keyfiyeti idi.

Papa, Türk elçisini giderken şunları söylemişti:

— Eğer Sultan Beyazıt sulhu bozacak olursa, Sultan Cem vasıtasıyla kendisine tevavüz edileceğini ve hristiyan memleketlerine tevavüz etmezse daha iyi hareket etmiş olacağını açıkça anlattı. Papaya sözde padişah tehdit ediyordu. Bu esnada Sultan Beyazıt hakikaten hazırlıklarına devam ediyordu.

Venedik hükümeti ile Napoli hükümeti Babıâliye karşı husumet halinde değillerdi.

Fakat, ne de olsa hazır bulun-

renler, onun hristiyan dinine meyli var zannediyorlardı.

Sultan Cem, ekseriya Papa ile görüşüyordu. Yine bir gün Papa ile konuşurken Papa, Sultan Cem'in fikiraraya sadaka vermesini son derece takdir eyledi.

Papa, Cem Sultanı hristiyanlığa davet edip dedi ki:

— Mısırdaki oğlunu ketür. Oğluna kardinallik verelim. Bizim dinimize dönün!

Sultan Cem, Papanın bu teklifinden müteessir oldu. Gözlerinden acı acı yaşlar döktü. Papanın elinde kendisine teklifi mezhep edilecek bir derkeye sukut ettiğine dilhün oldu.

Ve şu cevabı verdi:

— Sol günlere kaldık ki bizi dine dahi davet eylesiniz. Ben sizin Mısır yolunu isterdim. Siz bana batıl yolu gösterirsiniz. Bilirsiniz, hot her kişiye kendü dininden gayrisi batıldır itikadında şimdi Muhammed dini hakken siz hiç dininizden dönüp Muhammed dinine girebilir misiniz? İmdi kardinallik ve papalık değil, cemî dün, yannı saltanatını verseler ben dinimden dönmeyem. Bunun gibi kelâm hemen bize ezadır, gayri değil. Eğer bu suizan bizim Nesârâ fikiraraya merhametimizden vakit olduysa bizim dinimizde sadakatı fikara vardır. Gerek müslüman, gerek kafir olsun.

Papa Sultan Cem'in mukabelesine hayret etti. Fakat, ileri gitmedi. Şehzadeyi takdir ve tahsin ile yaptığı hatayı tamire yeltendi:

— Kişi sevdiğini kendü dininde olduğun istemek ayıp olmaz.

(Devamı var)